

Lindø: Det Forhold, at Landbefolkningen i høj Grad er udsat for at blive paatvunget det Kød, som Byerne formedelst Sundhedsvedtægterne kunne vrage, og ligeledes, at det ringeste Kød gennemgaaende bliver spist ude paa Landet, berøres ikke af dette Forslag. Derimod forekommer det mig, at Forslaget i nogen Maade gør Indgreb i det kommunale Selvstyre, ikke blot ved, at der ikke maa afkræves Afgift, men ogsaa ved, at der ikke maa underkastes Efterkontrol for derved at konstateres, om der foregaar Bedragerier eller indføres fordervede Varer til Byerne. Hvis vi ikke havde Sundhedsvedtægter og Kødkontrol her i Landet, vilde det foreliggende Forslag vel uden store Vanskeligheder kunne gennemføres og derved bane Vej for obligatorisk Statskødkontrol, men man maa jo desværre sige, at saaledes ere Forholdene ikke. Ved Lov 12. Januar 1858 og 28. Marts 1868 er Justitsministeriet bemyndiget til at stadfæste Forslag til Sundhedsvedtægter, og dette er gennemført i større Udstrækning, idet der i mange Kommuner er oprettet Kontrol, indført Slagtetvang og opført kommunale Slagtehus, ligesom det ved Højesteretsdom af 8. Marts 1892 er fastslaaet, at disse Sundhedsvedtægter skulle respekteres.

Det er givet, at hvis dette Forslag skal gennemføres uden at der ydes Erstatning, vil det i enkelte Tilfælde forarsage betydelige Tab. Jeg skal nævne et enkelt Eksempel fra et Sted, hvor jeg er nøje kendt med Forholdene, nemlig Odense. Odense Byraad besluttede i 1895 at etablere Slagtetvang og indføre Kødkontrol, og i Overensstemmelse dermed stadfæstede Justitsministeriet den 8. Juli 1895 Forslag til Sundhedsvedtægt for Odense Købstad. Samtidig dermed havde et privat Firma i Odense opført et Eksportslagteri i Forbindelse med Slagtehus, og Odense Byraad indgik derefter Kontrakt med dette Firma, ifølge hvilken i 30 Aar Slagtning af Hornkvæg, Heste, Kalve, Faar, Lam og Svin i Odense By og paa dens Grund skulde foregaa i disse offentlige Slagtehus paa bestemte Betingelser efter fastsatte Takster, og at ligeledes efter samme Takster alt Kød, der indførtes til Odense, skulde besigtiges paa den offentlige Kontrolstation. Samtidig med denne Ordnings Gennemførelse udbrod Mund- og Klovesyge paa Fyn, og deraf fulgte, at der blev lukket for Udførsel af levende Kvæg fra Fyn. I den Anledning samledes fynske Landmænd til et større Møde i Odense for at drøfte, hvad der var at gøre, og Resultatet blev,

at der nedsattes et Udvalg til at undersøge, hvor man heldigst kunde anlægge et Kvægeksporthagteri. Udvalget kom til det Resultat, at det Sted, man kunde samles om, var Odense, som er Midtpunktet for Fyn, men her kom den Mærkelighed frem, at skønt Odense Byraad gerne vilde give Tilladelse dertil, kunde det ikke paa Grund af den Kontrakt, det havde afsluttet med Firmaet, hvorefter al Slagtning skulde foregaa i de offentlige Slagtehus. Samtidig med, at denne Forhandling førtes, stod et Andelselskab paa ca. 4,000 Medlemmer i Færd med at opføre et Svinelagteri i Odense. Udvalget henvendte sig derfor til dette Selskabs Bestyrelse med Anmodning om, at man i Stedet for at bygge et Svinelagteri og under Forudsætning af, at fynske Landmænd i større Udstrækning sluttede sig til Selskabet, at købe det offentlige Slagtehus og Eksportslagteri for at skaffe Lejlighed for fynske Landmænd til at slagte Kvæg til Eksport. Forhandlingen resulterede i, at Selskabet købte — tvunget af Forholdene kan man sige — Odense offentlige Slagtehus og Eksportslagteri for en Pris af 1,450,000 Kr. Prisen var højere end den øjeblikkelige Værdi, men beregnet efter den forøgede Indtægt, som Kontrollen og Slagteafgiften efter Odense Bys Udvikling vilde give i den 30-aarige Kontraktperiode. At det var betydelige Indtægter, der herved vilde fremkomme, kunne ærede Medlemmer se af Bilag 12 til det af Landbrugsminister Hage den 24. Januar 1900 her i Tinget fremsatte Forslag til Lov om Kødkontrol, og hvori oplyses, at Driftsindtægten af de offentlige Slagtehus og Kontrolstationen i Odense i 1897 androg 68,434 Kr., og at Overskuddet beløb sig til 51,434 Kr., hvilke anvendes til Renter og Afdrag af Gæld. Nu er Indtægten betydelig større, og Tilslutningen til dette Danmarks største Andelsforetagende er i stadig Fremgang. Her staa vi altsaa over for det Tilfælde, at gennemføres det foreliggende Forslag i den Form, hvori det foreligger, vil det utvivlsomt medføre et stort Tab for det nævnte Andelselskab. Indtægtsnøgningen bliver større end efter Landbrugsminister Hages i 1900 fremsatte Forslag, idet der i § 2 var fastslaaet, at al Slagtning til Udførsel kun maatte foregaa enten i Staten tilhørende Slagterier eller i private Slagterier af større Omfang og i offentlige kommunale Slagtehus. Endvidere hedder det i nævnte Forslags § 12, at er der i en Købstad ved denne Lovs Ikrafttræden oprettet et offentligt Slagtehus og